Jurk8
JURIDISK RÅDGIVNING FOR KVINNER

Arbins gate 7,0253 Oslo
T: 22 84 29 50
W: www.jurk.no

Krisesenter sekretariatet

Storgata 11, 0155 Oslo
T: 23 01 03 41
W: www.krisesenter.com

Design by Ultimatum Design

28.01.2010

Norveç'te suç teşkil eden eylemlere maruz kalanların yasal hakları ve bu kişilere yardım

Fiziksel ve/veya ruhsal şiddet, cinsel taciz, zoraki evlilik, kadın sünneti ya da insan kaçakçılığı şeklindeki suç teşkil eden eylemlere maruz kalmanız, yasal olarak yardım almaya ve korunmaya hakkınız olduğu anlamına gelmektedir. Bu broşür size haklarınız ve yardım için nereye başvurabileceğiniz konusunda bilgi sağlamaktadır.

"EVİMDE NELER OLUP BİTTİĞİNİ KİMSE BİLMEZ. ÇEKTİĞİM ACIYI BİR TEK BEN BİLİRİM."

(Puno-Perulu bir Mazocruz kadınından alıntı)

Bu broşür Adalet Bakanlığı ve Polis 2008 tarafından finanse edilerek desteklenmiştir

1. ŞİDDET

1.1 Biri size aşağıdaki eylemlerden birini uygularsa, suç teşkil eden bir eyleme maruz kaldığınız anlamına gelmektedir:

- Biri size vurdu, tekmeledi, boğazınızı sıktı ya da bir bıçak veya başka bir nesneyle sizi yaraladıysa,
- Örnegin ciddi kesikler, çürükler, kemik kırılması gibi yaralar almanıza neden olduysa
- Rızanız dışında sizi cinsel ilişkiye zorladıysa
- Sizi öldüreceğini ya da yukarıda bahsedildiği şekilde ağır yaralayacağını söyleyerek sizi tehdit ettiyse
- Rızanız dışında evlendirildiyseniz (zoraki evlilik)
- Insan kaçakçılığına maruz bırakıldıysanız (Madde 1.2'de insan kaçakçılığı hakkında daha fazla bilgi bulabilirsiniz)
- Size kadın sünneti uygulandıysa
- Hareket serbestiniz fiziksel olarak engellendiyse, örnegin sizi kilit altında tutmak gibi.

Çocuklarınız şiddete ya da cinsel tacize maruz bırakıldığında da suç teşkil eden bir eylem gerçekleştirilmiş olur.

Sonucunda mazur kaldığınız fiziksel ya da ruhsal yaralardan bağımsız olarak uzun süreli korkutma ve taciz de suçtur.

Bu eylemleri yapan kişi aşağıdakilerden biri olsa da bu tür eylemler suçtur:

- şimdiki ya da eski kocanız ya da birlikte yaşadığınız esiniz/erkek arkadaşınız/kız arkadaşınız
- öz ya da üvey ebeveynleriniz
- çocuklarınız
- evinizdeki herhangi biri, yani birlikte yaşadığınız ve ev eşyalarını paylaştığınız herhangi biri

Bu tür eylemler, faili eylemi gerçekleştirdiği sırada alkol ya da uyuşturucu etkisi altında olsa bile suçtur.

1.2 Ne zaman insan kaçakçılığına maruz kalırsınız?

Eğer birisi, şiddete, tehditlere başvurarak ya da bir zaafınızı veya uygunsuz bir davranışınızı istismar ederek:

1. sizi fuhşa zorlar ya da başka cinsel amaçlar doğrultusunda sizden faydalanmaya çalışırsa
2. sizi dilenmeye ya da sahip olduğunuzdan farklı bir iş yapmaya zorlarsa
3. sizi yabancı bir ülkede aktif olarak askerlik yapmaya zorlarsa
4. rızanız dışında organlarınızı alırsa

1.3 Aşağıdaki durumlarda istismar ediliyorsunuz demektir:

- kazancınızı kendinize saklamanıza izin verilmiyor veya çok az bir miktarını almanıza izin veriliyorsa
- gerçek olmayan bir borcun altına girmişseniz ve geri ödemeniz gerekiyorsa
- ne zaman ve nerede para kazanacağınızı kendniz seçemiyorsanız; üstelik istediğiniz zaman çalışmayı da bırakamıyorsanız
- kendi belgeleriniz sizin kontrolünüz altında değilse, size sahte kimlik ve seyahat belgeleri verilmiş veya hiçbir belge verilmemişse

BIR ZAAFINIZIN ISTISMAR EDILMESI, BIRISININ SIZI, GERÇEKTEN BAŞKA BIR SEÇENEĞINIZIN OLMADIĞINA IKNA ETMESI HALINDE GERÇEKLEŞIR.

2. NEREDEN YARDIM ALABİLİRSİNİZ?

Suç teşkil eden bir eyleme maruz kalırsanız, bir kriz merkeziyle irtibata geçebilirsiniz. Telefonla haklarınız hakkında bilgi ve tavsiye alabilir veya yüz yüze konuşmak ve uygulamalı takip almak için kriz merkezine gidebilirsiniz. Kriz merkezi telefon numaralarını www.krisesenter.com web sitesinde bulabilirsiniz. Eğer koruma ve yardıma ihtiyacınız varsa, siz ve çocuklarınız bu merkezde bir süre ücretsiz olarak barınabilirsiniz.

AYRICA AŞAĞIDAKILERLE DE IRTIBAT KURABILIRSINIZ:

- Polis – kendi emniyet bölgenizin numarası 02800. Acil durum numarası 112'dir.
- Tavsiye ve rehberlik için ücretsiz telefon numarası: 800 40 008, www.Stottetelefon.no
- ROSA (Yeniden Kuruluş – Sığınaklar – Emniyet – Yardım), insan kaçakçılığına maruz kalanlara rehberlik ve bilgi tel. 22 33 11 60, www.rosa-help.no
- Norveç Kızılhaç'ı Zoraki Evlilikler yardım hattı – tel. 815 55 201
- Uzman Zoraki Evlilik Birimi tel. 47 80 90 50, kompetanseteamet@imdi.no
- Ulusal Ensest ve Cinsel Taciz yardım hattı ücretsiz telefon numarası: 800 57 000
- Suç Mağdurları için Danışma Bürosu tel. 815 20 077, www.kriminalitetsofre.no
- Yaşadığınız yerdeki İstismar Merkezi veya A&E
- Yaşadığınız yerdeki sağlık merkezi veya aile danışma

3. İSTİSMAR EDİLEN EŞLER İÇİN NORVEÇ'TE OTURMA İZNİ

Eğer eşinizle aile birleşmesi nedeniyle size Norveç'te ikamet hakkı verildiyse, üç yıl sonra oturma izni için başvurabilirsiniz. Bu izin verilmeden birbirinizden ayrılırsanız, temel olarak artık Norveç'te ikamet hakkına sahip olamazsınız.

Ancak, eşinizle birlikte yaşadığınız süre içinde siz ve çocuğunuz fiziksel ya da ruhsal tacize maruz kaldıysanız, oturma izni için başvurabilirsiniz. İlişkiyi bitirenin siz mi yoksa eşiniz mi olduğu önemli değildir.

İstismara maruz kaldığınızı kanıtlamanız gerekir. İstismarı kanıtlamanın yolları arasında sizin bu yönde ifade vermeniz veya bir doktorun, kriz merkezinin, psikologun, sağlık merkezinin, bayan arkadaşlarınızın veya tacize tanık olan başka herhangi bir kişinin bu yönde ifade vermesini sağlamak yer alır.

Durumu ihbar etmeniz gerekmez, ancak polisle konuşmanız gerekecektir. Polis sizin ifadenize ve belgelere dayanan bir rapor hazırlayacak ve bu rapor sizin başvurunuzla birlikte Norveç Göçmenlik Müdürlüğü'ne (UDI) gönderilecektir.

ANCAK BU BAŞVURUNUZ REDDEDILDIĞI TAKDIRDE BIR AVUKATTAN YARDIM ALMA HAKKINIZ BULUNMAKTADIR.

4. POLİSE İHBARDA BULUNMAK

Eğer taciz ya da diğer suç teşkil eden eylemlere maruz kalmışsanız bunu polise ihbar etmeniz çok önemlidir. Bu ihbar, mağdur tazminatı almak için devlete başvuracak olmanız durumunda gerekli olacaktır. Madde 9'da bu konuyla ilgili daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

4.1 Polise nasıl ihbarda bulunabilirim?

Nerede oturduğunuzu ya da kaldığınızı polise bildirmeniz gerekir. Herhangi bir şeyi/kimseyi ihbar etmeden polisle konuşma hakkına sahipsiniz. Örneğin çocuk istismarı ya da tecavüz gibi ciddi vakalarda polis takibat yapma yetkisine sahiptir. Bu demektir ki istismar siz ya da başkası tarafından bildirilmemiş olsa da kamu yetkilileri olayı soruşturmaya devam edeceklerdir. Bir suçu ihbar etmeden önce, bir arkadaşınız her zaman size eşlik edebilir veya bir avukattan yardım alabilirsiniz. Madde 7'de bu konuyla ilgili daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

4.2 Karakolda ne olur?

- Karakola geldiğinizde bir detektifle (adli polis) konuşabilirsiniz. Çoğunlukla başlangıçta konuşma hakkı size verilir. Bunun ardından detektif (adli polis) başınıza geleni araştırabilmesini sağlayacak sorular sormaya başlar. O nedenle olup biten her şeyi açıklamanız önemlidir. Olayı nasıl yaşadığınızı olabildiğince ayrıntılı bir şekilde açıklayın. Örneğin, yaşadıklarınızı yazıya dökmeniz ve bunu da polise vermeniz iyi bir fikir olabilir. Araştırma sırasında polis dava açmalarını sağlayacak kanıtları elde etmeye çalışacaktır.
- Eğer şiddete maruz kalmışsanız ve gözle görülür yaralarınız varsa, bunların fotoğrafı çekilecektir. Eğer tecavüze uğramışsanız, polis bir doktorun jinekolojik muayene yaparak yaralarınızı belgelendirilmesi ve tecavüzün kanıtlarını ortaya koyması için bir cinsel istismar merkezine götürecektir.
- Polis, cezai takibat başlatılırsa size saldırgandan tazminat isteyip istemediğinizi de soracaktır. Tazminat istiyorsanız bunu belirtmeniz önemlidir.
- İfadenizi imzalamanız gerekmektedir. Bunun ardından, size olayı ihbar ettiğinize dair bir yazılı bir teyit verilecektir.
- Polis korunmanıza yönelik olarak, örneğin ziyaret yasağı gibi önlemler alabilir, ya da size bir "şiddet alarmı" verilebilir.

5. ŞİDDET ALARMLARI

Eğer tehdit ya da şiddete maruz kalırsanız, polis size ücretsiz bir "şiddet alarmı" sağlayabilir. Bu alarmlar doğrudan doğruya polis acil durum merkezine bağlıdır, böylece tehditkâr bir durum ortaya çıktığında doğrudan polisle temas kurabilirsiniz.

5.1 Bir şiddet alarmını nasıl elde edebilirim?

Suç teşkil eden bir eylem ihbarında bulunmanız gerekli değildir, ancak sizin ya da sizin adınıza hareket eden bir kişinin bir şiddet alarmı almak için başvurması gerekir. Polis bu konuda size yardımcı olacaktır.

5.2 Şiddet alarmını ne kadar süre elimde tutabilirim?

Eğer size bir şiddet alarmı verilirse, bunu üç ay süreyle elinizde tutabilirsiniz. Bu sürenin sonunda polis, güvenlik durumunuzun bir değerlendirmesini yaparak alarmı daha uzun süre elinizde tutup tutamayacağınıza karar verecektir.

6. ZİYARET YASAKLARI

6.1 Ziyaret yasağı nedir?

Ziyaret yasağı, bu yasağın uygulandığı kişinin belirli bir yerde kalmasına, sizi ziyaret etmesine ya da örneğin, telefon, e-posta, mektup ya da kısa mesajlar (SMS) gibi başka herhangi bir şekilde sizinle temas kurmasına izin verilmediği anlamına gelir. Ziyaret yasakları tehdit ya da şiddete maruz kalmanızı engellemek için konulur.

Eğer size karşı suç teşkil eden bir eylemin gerçekleşmesi konusunda yüksek bir risk varsa, ilgili kişi sizinle aynı evde kalmaktan men edilebilir.

6.2 Birisinin ziyaret yasağına çarptırılmasına kim karar veriyor?

Sizi şiddet kullanmakla tehdit eden kişiye ziyaret yasağı uygulanıp uygulanmayacağına adli polis karar verir. Bu ziyaret yasağı daha sonra mahkeme tarafından incelenecektir. Mağdur sıfatıyla siz gelmek zorunda olmasanız da hem siz hem de kendisine ziyaret yasağı uygulanan kişi mahkemeye çağırılırsınız. Bir ziyaret yasağını uygulatmak için bir suç ihbarında bulunmanız gerekli değildir.
Bir ziyaret yasağı sizin kendinizi daha güvende hissetmenizi sağlayabilir ve böylece durumunuz hakkında bilgi vermenizi kolaylaştırabilir.

7. ADLİ YARDIM AVUKATI

Bir adli yardım avukatı, siz durumunuzu bildirmeden önce ve bildirim esnasında, polis sorgulaması ve duruşmalar sırasında size tavsiyede bulunacak ve yardım sağlayacak olan bir avukattır.

7.1 Adli yardım avukatı atanmasına ne zaman hak kazanırsınız?

Aşağıdaki durumlardan bir ya da birkaçı ile karşılaşmışsanız bir adli yardım avukatı atanmasına hakkınız olur:

- tecavüz
- kendi rızanız dışında evlendirilme (zoraki evlilik)
- aile fertleri ya da ev halkından birinin ciddi şiddet ya da taciz hareketlerine maruz kalma
- insan kaçakçılığı
- kadın sünneti
- bir şahıs üzerine uygulattığınız ziyaret yasağı o şahıs tarafından ihlal edilirse
- bu tür davranışlar sonucunda fiziksel ya da ruhsal yara aldığınız diğer olaylar

Cinsel tacize maruz kalmışlarsa çocuklarınızın da adli yardım avukatı atamasına hakkı bulunmaktadır.

7.2 Adli yardım avukatı size nasıl yardımcı olabilir?

Durumunuzu bildirmeniz gerekip gerekmediğini düşündüğünüzde adli yardım avukatı size yardımcı olacaktır. Polise giderken size eşlik edebilir ve olup biteni yazıya dökmenize yardımcı olabilir. Ayrıca ziyaret yasağı ve şiddet alarmı da talep edebilir.
Avukatınız davanız boyunca yanınızda olma yetkisine sahip olacaktır. Size sorulacak sorular da dâhil olmak üzere duruşma sırasında neler olacağını açıklayacaktır.
Avukatınız, davanız boyunca yanınızda olma yetkisine sahip olacaktır.

Arzu ederseniz, avukatınız ihbar ettiğiniz kişiden tazminat isteme konusunda da size yardımcı olacaktır.

Eğer adli yardım avukatı atanmasına hak kazanırsanız, bu yardım ücretsiz olacak ve siz de herhangi bir ödemede bulunmak zorunda olmayacaksınız.

7.3 Adli yardım avukatı atanmasına hak kazanmamışsanız ve davanız sırasında tanıklık yapmaktan korkuyorsanız ne yapmalısınız?

Suç Mağdurları için Danışma Bürosu'yla temas kurabilirsiniz. Bu bürolar büyük şehirlerin çoğunda bulunmaktadır. Bu büroyu arayarak veya ziyaret ederek duruşmanız sırasında neler olacağı konusunda bilgi alabilirsiniz.

Bazı mahkemelerde mağdur destek görevlileri de çalışmaktadır. Bu görevliler siz durumunuzla ilgili kanıtları sunmadan önce size yardımcı olabilir ve kanıtları sunarken mahkeme salonunda size eşlik edebilirler. Suç Mağdurları için Danışma Bürosu bir tanık destek görevlisiyle irtibat kurmanıza yardımcı olabilir.

ADLI YARDIM AVUKATINIZ OLMASA DA BIR ŞIDDET MAĞDURU SIFATIYLA DURUŞMANIZDAN ÖNCE, DURUŞMANIZ SIRASINDA VE DURUŞMADAN SONRA SIZINLE ILGILENILMESI ÖNEMLIDIR.

8. İNSAN KAÇAKÇILIĞI MAĞDURU – HAKLARINIZ NELERDİR?

İnsan kaçakçılığı mağduruysanız, bulunduğunuz ortamdan kaçtıysanız veya kaçmayı düşünüyorsanız, 6 aya kadar geçici oturma ve çalışma izni başvurusunda bulunabilirsiniz. Buna düşünme döne mi denir. İnsan kaçakçılığı mağduru olduğunuza dair kanıt sunmanız gerekmez. Ana fikir bu 6 aylık süreyi güvenli yaşam koşullarına kavuşmak ve sorumluları ihbar etmek isteyip istemediğinizi düşünmek için kullanmanız gerektiğidir.

Düşünme süresi için kendi bölge karakolunuzdaki Göçmen Bölümüne başvurabilirsiniz. Size bazı sorular soracak, fotoğraflarınızı çekip, parmak izlerinizi alacak ve başvurunuzu kaydedip UDI'ya sevke edeceklerdir. Düşünme dönemi başvurusunda bulunmak için polise giderken adli yardım avukatınız veya güvendiğiniz başka herhangi bir kişi size eşlik edebilir.

Eğer olayı ihbar ederseniz, 1 yıllık geçici çalışma ve oturma izni için UDI'ya başvurabilirsiniz. Polisin, bu kaçakçılığın arkasındaki kişilere cezai takibat açması noktasında, sizin onlarla işbirliği yapmakta olduğunuzu gösteren belgeleri sağlayabilmesi, soruşturma yapa bilmesi ve dava açabilmesi için sizin Norveç'te kalmanızı gerektiren şartları karşıladığınız takdirde bu izin yenilenebilir. Ayrıca, insan kaçakçılığı yapmakta olan çevrelerden de kaçıp kurtulmuş olmanız gerekmektedir.

1 Kasım 2008'den itibaren geçerli olmak üzere genel kural, so rumlulara karşı başlatılan cezai takibat için kanıt sağlayan tüm insan kaçakçılığı mağdurlarına, Norveç'te daimi oturma ve çalışma iznine esas teşkil etmek üzere bir oturma izni verilmesidir. Bu bütün ülkelerin vatandaşları için geçerlidir. Bu demektir ki polis, sizin tanık/ mağdur sıfatıyla yardımcı olduğunuz soruşturmayı tamamladığında, Norveç'te daimi oturma izni için başvuruda bulunabilirsiniz.

9. ŞİDDET MAĞDURU TAZMİNATI

Eğer Madde 1.1'de anılan suç teşkil eden eylemlere maruz kaldıysanız, Norveç devletinden şiddet mağduru tazminatı almak için başvuruda bulunabilirsiniz. Başvuruda bulunmadan önce söz konusu eylemi ihbar etmiş olmanız gerekir. Eğer bir adli yardım avukatından yardım almışsanız, bu tazminat için başvuruda bulunmanıza avukatınız yardımcı olacaktır.

Eğer bir kişi suç teşkil eden şiddet eylemi nedeniyle hayatını kaybed erse, tazminat o kişinin hayattaki eşine, partnerine (yasam arkadasi) , çocuklarına veya ebeveynlerine verilebilir.

Eğer olay ihbar edilmiş ama polis dosyayı kapatmışsa, bazı durum larda yine de tazminat alabilirsiniz.

Eğer yıllık 246.000 NOK (Norveç Kronu) ya da daha az geliriniz varsa ve önemli bir malvarlığınız yoksa şiddet mağduru tazminatı için başvururken avukatınızdan yardım alabilirsiniz. Ayrıca, şiddet mağduru tazminatı başvurunuzun sonucuna karşı temyize başvurmak isterseniz de adli yardım alabilirsiniz. Bu tür durumlarda, geliriniz çok düşük miktarda değilse, 890 NOK'luk ücretin bir kısmını ödemeniz gerekecektir.

Eğer adli yardıma hak kazanırsanız, şiddet mağduru tazminatı için başvururken yardım almak amacıyla, 22 84 29 50 numaralı telefondan Kadınlar için Adli Danışmanlık (JURK) kurumuna başvurabilirsiniz.

Şiddet mağduru tazminatı başvurusunun aşağıdaki adrese gönder ilmesi gerekir:
Kontoret for voldoffererstatning (Şiddet Mağduru Tazminat Bürosu), Postboks 253, 9951 Vardø, Norway.

EĞER ÇOCUKLARINIZ ŞIDDETE MARUZ KALDIĞINIZA TANIK OLMUŞLARSA, ONLAR DA ŞIDDET MAĞDURU TAZMINATINA HAK KAZANABILIRLER.